

Marek Nowak, przewodniczący Jury

Marta Juza, członkini Jury

Krzysztof Bierwiaczonek, członek Jury

Słowo wprowadzenia i werdykt konkursu im. Floriana Znanieckiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu socjologii w roku 2019

Tegoroczne podsumowanie konkursu im. Floriana Znanieckiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu socjologii warto rozpocząć od przypomnienia, że sto lat temu został wydany ostatni tom dzieła „Chłop polski w Europie i Ameryce”. Fakt ten należy odnotować z dwóch powodów. Pierwszy związany jest ze statusem jednego z współautorów tego dzieła, który, równoległe z ukazywaniem się kolejnych tomów pracy, zakładał Katedrę Socjologii i Filozofii Kultury na Uniwersytecie Poznańskim, tworząc podwaliny pod instytucjonalizację socjologii polskiej. Po drugie „Chłop polski...” w pewien sposób zinternacjonalizował polską socjologię już na początku jej istnienia. Tutaj kosmopolityczna i patriotyczna jednocześnie postawa Profesora Znanieckiego jest nie do przecenienia i w pewien sposób wyznacza kierunek, z którym chcąc, czy nie chcąc, się konfrontujemy. Florian Znaniecki zapewne odczytałby z satysfakcją fakt, że nagroda Jego imienia od wielu lat jest najbardziej prestiżowym wyróżnieniem prac magisterskich w zakresie socjologii w Polsce.

W 2019 roku na konkurs im. Floriana Znanieckiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu socjologii wpłynęło 8 prac z 4 ośrodków socjologicznych. Jury konkursu składało się z Koleżanki Marty Juzy z Instytutu Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kolegi Krzysztofa Bierwiaczonka z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego oraz Kolegi Marka Nowaka z Wydziału Socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, pełniącego rolę przewodniczącego Jury. W ocenie członków Jury prace prezentowały wysoki i wyrównany poziom. Co ciekawe, warto zwrócić uwagę, że zbiór prac, jakkolwiek wyimkowy i niereprezentatywny dla wszystkich ośrodków socjologicznych w kraju, wykazywał pewną prawidłowość, którą można określić dwoma rzeczownikami: „aktualizm” oraz „monograficzność”. Pierwsze określenie można charakteryzować jako skłonność do wybierania tematów ważnych z punktu widzenia aktualnego dyskursu publicznego (z perspektywy ludzi młodych); drugie sformułowanie odnosi się do strategii dobierania wąskich zakresowo tematów, które daje się stosunkowo kompletnie i kompetentnie opisać. Tak jak to drugie jest dosyć oczywiste, gdy idzie o formę pracy magisterskiej w socjologii (zwartej pracy opartej na danych empirycznych), tak to pierwsze wskazuje na fakt, że socjologia nie wyczerpała swojego potencjału jako nauka odczytująca i analizująca problemy współczesnego świata (nawet jeśli oglądany jest on przez pryzmat społeczności lokalnych, etnicznych, czy nowych plemion, o których traktowało kilka z konkursowych prac). Takie spostrzeżenie pozwala z optymizmem patrzeć na przyszłość polskiej socjologii

Jury obradowało w dniu 13 marca 2020 roku w formie telekonferencji. Jak już zaznaczono poziom prac były bardzo wysoki, co oznaczało dla Jury konieczność ważenia niuansów, pogłębionego namysłu i dyskusji w oparciu o kryteria zawarte w regulaminie konkursu. Ostatecznie zdecydowano o przyznaniu trzech wyróżnień oraz nagrody I stopnia.

Jury zdecydowało się przyznać trzy równorzędne wyróżnienia dla prac magisterskich:

dla pracy Pani Julii Bednarek napisanej pod opieką dr. hab. Piotra Laskowskiego, z tytułuowanej, Odtwarzanie Innego: mieszkańcy i mieszkanki Białej Podlaskiej o cudzoziemcach;

dla pracy Pani Vitaliyi Maliuk napisanej pod opieką prof. UJ dr hab. Marii Świątkiewicz-Mośny, z tytułuowanej, Między utopią a bańką spekulacyjną. Bitcoin w dyskursie prasowym;

oraz dla pracy Pana Sebastiana Medonia napisanej pod opieką dr. hab. Jacka Gądeckiego, z tytułuowanej, Kontrowersje wokół zjawiska smogu. Rola aktywistów (oraz ich sprzymierzeńców) w konstytuowaniu wiedzy na temat zanieczyszczenia powietrza. Studium przypadku Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

Nagrodę I stopnia konkursu im. Floriana Znanieckiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu socjologii za rok 2019 zdecydowano się przyznać Panu Jakubowi Mirkowi za pracę: Poszukiwanie zaginionej wspólnoty w usieciowionej przestrzeni. Studium neoplemienności geocacherów na przykładzie społeczności małopolskiej, przygotowanej pod kierunkiem dr hab. Jacka Gadeckiego z Wydziału Humanistycznego Akademii Górniczo-Hutniczej Im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Uzasadnienie

Po wnikliwej dyskusji Jury przyznało nagrodę **Panu Jakubowi Mirkowi za oryginalność pracy, doskonałe dopasowanie skali zamysłu badawczego do formuły pracy magisterskiej oraz wyczerpującą analizę wspólnoty małopolskich geo-cacherów.**

Oryginalność nagrodzonej pracy polega na bardzo dobrym doborze przedmiotu studiów dotyczących współczesnego "neo-plemienia", jakim są uczestnicy wspólnoty geo-cacherów. Wybór takiej wspólnoty pozwolił autorowi w sposób efektywny wykorzystać neo-klasyczne podejścia teoretyczne, ze szczególną rolą koncepcji neo-plemienia Michela Maffesoli'ego, do opisu i analizy współczesnego fenomenu społecznego. Dobór skali projektu do formuły pracy magisterskiej wydaje się doskonały, co sprawia, że praca nie wykraczając poza standardowe rozmiary, daje wrażenie wysycenia tematu i skłania do interesujących wniosków na temat kierunku ewolucji samoorganizacji współczesnych wspólnot, które potrafią efektywnie działać zarówno w przestrzeni fizycznej i wirtualnej kreując zarazem przestrzeń społeczną. Wartością pracy jest również precyzyjna analiza danych empirycznych wykorzystująca różnorodne źródła informacji. Biorąc za punkt odniesienia klasycznie rozumianą wyobraźnię socjologiczną nagrodzoną pracę można uznać za „świetną socjologiczną robotę”.

Pracę po niezbędnych poprawkach redakcyjnych rekomendujemy do publikacji (lub w skróconej formie jako artykuł naukowy). Gratulujemy autorowi oraz wyrażamy szacunek dla promotora pracy.

Na koniec członkowie Jury pozwalają sobie sformułować postulat w stosunku do władz Polskiego Towarzystwa Socjologicznego i pośrednio do uczestników walnego zebrania Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, by wobec coraz częściej pojawiających się dużych projektów badawczych, w ramach których powstają prace magisterskie, uzupełnić regulamin konkursu o wymóg precyzyjnego określenia zakresu pracy badawczej wykonanej przez konkretnego magistranta/magistrantkę

(którego/której praca ma być przedmiotem obrad Jury). Jest to warunek konieczny, aby prace magisterskie bazujące na większych projektach badawczych i stanowiących prezentację jedynie części uzyskanych rezultatów badawczych, mogły być oceniane ze względu na kryteria, jakie przyjmowane są w regulaminie nagrody.